

УДК 811.581.11:811.581.12

ОСЬКІНА Наталія – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри західних і східних мов та методики їх навчання, Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, вул. Старопортофранківська, 34, Одеса, 65020, Україна (natalyaoskina1980@gmail.com)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5764-2600>

МАЗУРІНА Юлія – здобувач четвертого року навчання за першим (бакалаврським) рівнем ОПП «Середня освіта (мова і література (китайська)», Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, вул. Старопортофранківська, 34, Одеса, 65020, Україна (yuliyamazurina50@gmail.com)

DOI: <https://doi.org/10.24919/2522-4565.2021.45.30>

Бібліографічний опис статті: **Оськіна, Н., Мазуріна, Ю.** (2021). Стилістичні фонетичні відмінності кантонського діалекту від путунхуа в розмовному дискурсі. *Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філологія», 45, 333–341.* doi: 10.24919/2522-4565.2021.45.30.

СТИЛІСТИЧНІ ФОНЕТИЧНІ ВІДМІННОСТІ КАНТОНСЬКОГО ДІАЛЕКТУ ВІД ПУТУНХУА В РОЗМОВНОМУ ДИСКУРСІ

Анотація. Метою статті є дослідження особливостей кантонської групи діалектів та вироблення порівняльної класифікації стилістичних відмінностей кантонського діалекту від путунхуа в розмовному дискурсі. Недостатня дослідженість стилістичних фонетичних особливостей кантонської діалектної групи зумовила науковий інтерес до цієї проблеми.

Визначено, що кантонський діалект є найбільшим за чисельністю носіїв серед усіх діалектів китайської мови й рідним для більшості жителів провінції Гуаньдун і Гонконгу, проте на відміну від мов інших національних меншин Китаю не захищений повною мірою законом. Тож фонетичні, лексичні, граматичні та синтаксичні особливості кантонської діалектної групи поступово втрачають свою унікальність і послідовно витісняються із системи освіти та розмовно-побутового спілкування.

Найсуттєвіші відмінності між діалектами групи Юе і путунхуа спостережено на рівні фонетики. Навіть тоді, коли речення на кантонському діалекті ні лексично, ні граматично не відрізняється від відповідного речення на мові путунхуа, воно зазвичай залишається незрозумілим на слух для тих, хто не знайомий із цими діалектами. Можна зробити висновок, що вимова тих самих слів кантонською та мандаринською мовами абсолютно різна.

Установлено, що кантонський діалект є одним із небагатьох діалектів путунхуа, в якому тональність після поділу на основні чотири тони ще більше

розділилася. Це явище виникло завдяки різниці в довжині голосних звуків, яка, своєю чергою, викликала розщеплення вхідного тону. Відповідно, кантонський діалект має щонайменше шість, а іноді й дев'ять тонів, тоді як мова путунхуа має чотири основних тони та один додатковий або нейтральний. Різниця дзвінків і глухих приголосних у мові путунхуа збереглася завдяки відмінності тонів у кантонському діалекті. Саме тому ще однією яскравою відмінністю у фонетиці є те, що стандартна китайська мова і кантонський діалект мають різні голосні та приголосні звуки. Також на відміну від стандартної китайської мови, де у складі обов'язковою частиною виступає медіаль, склад у кантонському діалекті зазвичай складається з ініціали (початкового приголосного) і рими.

Отже, незважаючи на всебічний вплив мови путунхуа протягом кількох останніх десятиліть, відмінності між нею і кантонським діалектом залишаються дуже значними.

Відповідно до результатів, отриманих у цьому дослідженні, набуті знання, навички й уміння зі стилістики китайської мови можна використовувати під час вивчення теоретичної фонетики, зокрема фоностилістики китайської мови у сфері розмовно-побутової комунікації. Розроблену класифікацію також можливо використовувати під час діагностування рівня розвитку професійної підготовки студентів філологічних спеціальностей із метою поліпшення їхніх прикладних та практичних здібностей, зокрема на заняттях із практичної фонетики та теоретичної фонетики.

Ключові слова: кантонський діалект, путунхуа, фонетичні відмінності, стилістичні відмінності.

OSKINA Nataliia – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor at the Department of Western and Oriental Languages and Methods of Their Teaching, South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky, 26, Staroportofrankivska str., Odesa, 65020, Ukraine (natalyaoskina1980@gmail.com)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5764-2600>

MAZURINA Yuliia – the fourth term applicant for the first (bachelor's) level Educational Program «Secondary Education (Language and Literature (Chinese))», South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky, 26, Staroportofrankivska str., Odesa, 65020, Ukraine (yuliyamazurina50@gmail.com)

DOI: <https://doi.org/10.24919/2522-4565.2021.45.30>

To cite this article: Oskina, N., Mazurina, Yu. (2021). Stylistychni fonetychni vidminnosti kantonskoho dialektu vid putunkhua v rozmovnomu dyskursi [Stylistic phonetic differences of the canton dialect from the puthunhu in conversational discourse]. *Problemy humanitarnykh nauk: zbirnyk naukovykh prats Drohobytskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka. Serii «Filolohiia» – Problems of Humanities. «Philology» Series: a collection of scientific articles of the Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University*, 45, 333–341. doi: 10.24919/2522-4565.2021.45.30 [in Ukrainian].

STYLISTIC PHONETIC DIFFERENCES OF THE CANTON DIALECT FROM THE PUTHUNHU IN CONVERSATIONAL DISCOURSE

Summary. The article states that the aim is to study the features of the Cantonese group of dialects and to develop a comparative classification of stylistic

differences between the Cantonese dialect and Putonghua in conversational discourse. Insufficient study of the stylistic phonetic features of the Cantonese dialect group has led to scientific interest in this problem.

A previous study of scientific, pedagogical and methodological sources found that the Cantonese dialect is the largest in number of native speakers of all Chinese dialects and is native to most Guangdong and Hong Kong, but unlike the languages of other national minorities in China, is not fully protected by the law. Thus, the phonetic, lexical, grammatical and syntactic features of the Cantonese dialect group gradually lose their uniqueness and are gradually displaced from the education system and from conversational and everyday communication.

As a result of the study, it was determined that the most significant differences between the dialects of the Yue and Putonghua groups are observed in the field of phonetics. Even when a sentence in the Cantonese dialect is neither lexically nor grammatically different from the corresponding sentence in Putonghua, it usually remains incomprehensible to those who are unfamiliar with these dialects. It can be concluded that the pronunciation of the same words in Cantonese and Mandarin is completely different.

It was also found that the Cantonese dialect is one of the few dialects of Putonghua, in which the tone after the division into the main four tones is even more divided. This phenomenon is due to the difference in the length of vowel sounds, which in turn caused the splitting of the input tone. Therefore, the Cantonese dialect has at least six and sometimes nine tones, while the Putunhua language has four basic tones and one additional or neutral. The difference between voiced and voiceless consonants in the Putonghua language is preserved due to the difference in tones in the Cantonese dialect. That is why another striking difference in phonetics is that standard Chinese and Cantonese have different vowel and consonant sounds. Also, unlike standard Chinese, where the medial is a mandatory part, the syllable in the Cantonese dialect usually consists of an initial (initial consonant) and a rhyme.

Thus, despite the comprehensive influence of the Putonghua language over the past few decades, the differences between it and the Cantonese dialect remain very significant.

According to the results obtained during the study, the acquired knowledge, skills and abilities in the style of the Chinese language can be used in the course of theoretical phonetics and phonostylistics of the Chinese language in the field of conversational communication. The developed classification can also be used in diagnosing the level of professional training development of students majoring in philology in order to improve their applied and practical abilities, in particular, in classes on practical phonetics and theoretical phonetics.

Key words: *Cantonese dialect, Putonghua, phonetic differences, stylistic differences.*

Постановка проблеми. У сучасному Китаї протягом кількох десятиліть урядом наполегливо проводиться політика «насадження» загальнодержавної китайської мови («pǔtōnghuà» – путунхуа), що сприяє проблемі збереження кантонського діалекту, який є найбільшим за чисельністю носіїв серед усіх діалектів китайської мови й рідним для більшості жителів провінції Гуаньдун

і Гонконгу, проте на відміну від мов інших національних меншин Китаю не захищений повною мірою законом. Тож фонетичні особливості кантонської діалектної групи поступово втрачають свою унікальність і послідовно витісняються із системи освіти та розмовно-побутового спілкування. Багато лінгвістів висловлюють стурбованість із приводу автономії кантонського діалекту, приводячи як приклад північні області провінції Гуандун, де традиційна кантональна стійкість до путунхуа слабшає і де лінгвістичний баланс, здається, повільно, але неухильно переходить від кантонського до нового розмовного стандарту. Ця тенденція також спостерігається і в середовищі китайських іммігрантів. Страх перед мовним зрушенням зрозумілий, ураховуючи, що мета центрального китайського уряду незмінно протягом 70 років полягає у тому, щоб путунхуа замінив усі інші діалекти китайської мови. Утрата кантонського діалекту, яка може відбутися протягом декількох наступних десятиліть, призведе до втрати корінними жителями Гонконгу та Гуаньдуну своєї самотності та частини нематеріальної культурної спадщини всієї китайської нації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сьогодні відомі дослідження мовленнєвих особливостей кантонського діалекту, однак відсутні систематичні описи фонетичного аспекту цього діалекту.

Уперше фонетичні дослідження кантонського діалекту стали здійснюватися ще в кінці XIX ст. У 1892 р. вийшла робота одного з найбільших філологів епохи Цін-Чень Лі «Фонетика Гуанчжоуського діалекту» з першим детальним описом фонетики цього діалекту в зіставленні з фонетикою інших діалектів і з фонетикою давньокитайської мови. Вивченню фонетики й фонології кантонського діалекту присвячено три монографії авторства Ван Лі, О.К.Ю. Хасімото, Д.Л. Као. У працях учених багато уваги відведено проблемам тональної системи кантонського діалекту.

Серед вітчизняних авторів першими почали досліджувати діалектні групи, зокрема кантонський діалект, О.І. Зав'ялова та В.І. Горелов. Саме їхні роботи дали змогу сформулювати загальне уявлення про основні аспекти та характеристики кантональної групи діалектів.

Згодом якісно новим стало дослідження М.О. Єгорової, Юань Цзяхуа, Ван Лі та Мінлан Чжоу, однак детального опису відмінностей тонального аспекту в роботах названих дослідників не було.

Деякі вчені-лінгвісти, зокрема професор Лі Цзіньчжун та лінгвіст Енн Юе-Хашимото, стверджують, що хоча розмовний кантонський і мандаринський походять від того самого предка і, отже, мають багато спільного в граматиці і лексиці, проте їхні відмінності у вимові настільки великі, що вони стають практично взаємонезрозумілими їхнім носіям. Це слугує підставою для можливості розгляду кантонського діалекту як окремої мови всередині сино-тибетської мовної сім'ї.

Метою статті є дослідження фонетичних особливостей кантонської групи діалектів та розроблення порівняльної класифікації стилістичних відмінностей кантонського діалекту від путунхуа в розмовному дискурсі.

Досягнення мети потребує вирішення таких завдань:

1. Охарактеризувати фонетичний аспект кантонського діалекту.
2. Проаналізувати фонетичні особливості мови путунхуа.
3. Побудувати модель класифікації фонетичних відмінностей кантонського діалекту від путунхуа.

Виклад матеріалу. Діалекти китайської мови є носіями регіональної культури Китаю. Саме вони колись послугували ґрунтом для побудови величній у своїй різноманітності китайської цивілізації. Вийшовши з народного середовища, діалекти є відображенням життя й менталітету китайців. Мовне розмаїття, втілене в діалектах, їх взаємодія і навіть своєрідна конкуренція між ними є невід’ємною частиною китайської культури, ознакою її багатства й багатогранності.

Китайську мовну сім’ю можна умовно поділити на дві великих підгрупи: південну й північну, які, своєю чергою, поділяються на 56 локальних етнонаціональних культур (за кількістю національних меншин). Кожен із цих великих діалектів ділиться на багато більш дрібних (*fāngyán* 方言), а також на місцеві говори (*tǔyǔ* 土語). Однак найбільш поширеною за кількістю носіїв є група північних діалектів, поділена на північний і північно-західний мандарини, та південна, тобто кантональна група діалектів (Каплунова, 2017, с. 84).

Путунхуа (спрощений китайський, традиційний китайський, мандарин) являє собою групу мов, якими говорять здебільшого на півночі та південному заході Китаю. До цієї групи входить пекінський діалект, який являє собою основу фонології літературної китайської мови. Оскільки мандаринський діалект виник у Північному Китаї, а більшість мандаринських мов і діалектів зосереджено на півночі, цю групу іноді називають північним діалектом (北方话 – *běifānghuà* – «північна мова»).

Путунхуа сьогодні є найбільшою із семи або десяти груп китайських діалектів, якими розмовляють 70% усіх жителів на великій географічній території, що тягнеться від Юньнані на південному заході до Синьцзяна на північному заході і Хейлунцзян на північному сході. Путунхуа є офіційною мовою Народної Республіки Китай і Тайваню (Республіка Китай) та однією з чотирьох офіційних мов Сінгапуру. Це також один із найбільш часто використовуваних різновидів китайської мови серед китайської діаспори.

Другий за кількістю носіїв діалект – кантонський, як і багато інших південно-китайських діалектів, є фонологічно ближчим до середньокитайського, ніж до північнокитайського путунхуа, що ще більше підсилює суперечку багатьох лінгвістів щодо того, чи є кантонський окремою мовою або ж тільки діалектом китайської. Очевидним є лише факт, що кантонський відрізняється від путунхуа практично так само, як будь-які дві романських мови відрізняються одна від одної (Єгорова, 2017, с. 70).

Назва «кантонський» може означати дві мовні сутності. У більш широкому сенсі це означає групу Юе (гуандунський, кантонський, юеський, паква) або групу кантональних діалектів, якими розмовляють у провінціях Гуаньдун і Гуансі вздовж берегової лінії Південного Китаю. Кантонський також слугує

назвою, яку застосовують для опису будь-якого з діалектів Юе, він також є рідною мовою більшості жителів Гонконгу. Хоча путунхуа є офіційною стандартною розмовною мовою Китаю, кантонський діалект використовується як «материнська мова» у всіх перерахованих вище південних районах, а також китайською діаспорою (Янківер, 1987, с. 108).

Основними фонетичними відмінностями діалектів групи Юе від путунхуа є:

1. Наявність у фонетичній системі різної кількості голосних та приголосних звуків.
2. Наявність у фонетичній системі різної кількості тонів.
3. Збереження на початку складу обструентів (приголосних звуків, які формуються за допомогою перекривання потоку повітря, що призводить до збільшення тиску в голосовому тракті).
4. Фонетична важливість протиставлення за довготою/стислістю в невідкритих складах.
5. Відсутність медіалі у складі слова.

Фонетична система стандартної китайської мови складається з 39 голосних звуків, а кантонського діалекту – із 53 (табл. 1); стандартної китайської мови – із 23 приголосних звуків, а кантонського діалекту – із 19 (табл. 2); стандартної китайської мови – із чотирьох тонів, а кантонського діалекту – із дев'яти, які в сучасній лінгвістиці об'єднано в шість основних тонів.

Таблиця 1

Голосні звуки в кантонському діалекті та путунхуа

Назва діалекту	Приклади звуків
Кантонський діалект	aa, aai, aau, aam, aan, aang, aap, aat, aak, ai, au, am, an, ang, ap, at, ak, e, ei, eu, em, eng, ep, ek, i, iu, im, in, ing, ip, it, ik, o, oi, ou, on, ong, ot, ok, u, ui, un, ung, ut, uk, oe, oeng, oek, eoi, eon, eot, yu, yun, yut, m, ng
Путунхуа	a, o, e, i, u, ü, ai, ei, ao, ou, an, en, ang, eng, ong, ia, ie, iao, iou, ian, in, iang, ing, iong, ua, uo, uai, uei, uan, uen, uang, ueng, üe, üan, ün

Таблиця 2

Приголосні звуки в кантонському діалекті та путунхуа

Назва діалекту	Приклади звуків
Кантонський діалект	b, p, m, f, d, t, n, l, z, c, s, g, k, ng, gw, kw, h, w, j
Путунхуа	b, p, m, f, d, t, n, l, g, k, h, j, q, x, zh, ch, sh, r, z, c, s, y, w

Склад у путунхуа і кантонському діалекті зазвичай відповідає слову або символу. Більшість складів етимологічно пов'язані зі стандартними китайськими ієрогліфами. Учені зазначають, що в усьому кантонському словнику нараховується близько 630 складів, які охоплюють вимову понад 10 тис китайських ієрогліфів. Усього в путунхуа є близько 400 різних складів, коли тон ігнорується, і близько 1 300, коли тон включений. Оскільки склад у китайській мові зазвичай відповідає цілому слову або як мінімум морфемі, то невелика кількість складів призводить до великої кількості омофонів.

У стандартній китайській мові середня довжина слова – майже два склади, що практично усуває більшість проблем із гомофонією, навіть коли тон ігнорується. А в кантонському діалекті середня кількість омофонічних символів у складі – шість, що сприяє розвитку явища гомофонії (Каплунова, 2017, с. 84).

Склад у путунхуа складається з початкового приголосного (ініціаль), голосного звука, дифтонга чи трифтонга (фіналь). Фонологічні особливості, які зазвичай притаманні діалектам мандаринської мови:

1. Палаталізація (явище пом'якшення приголосних) із велярного приголосного і альвеолярних сибілянтів.

2. Один склад містить максимум чотири фонем (максимум три голосних і жодної групи приголосних).

3. Наявність ретрофлексних приголосних (група приголосних, які утворюються в одному і тому ж ретрофлексному місці – коли кінчик язика піднімається до твердого піднебіння і загинається вгору), хоча вони відсутні в багатьох діалектах південно-західного і північно-східного мандаринського діалекту).

4. Історичне сприйняття зупинок і шиплячих звуків (також характерних для більшості немандаринських діалектів).

На відміну від стандартної китайської мови, де у складі обов'язковою частиною виступає медіаль, склад у кантонському діалекті зазвичай складається з ініціалі (початкового приголосного) і рими (Єгорова, 2017, с. 75).

Як і в інших китайських діалектах, у кантонському для розрізнення слів використовують контури тонів, які несуть у собі лексичну розпізнавальну функцію (слова з різними тонами мають різний сенс). Причому кількість можливих тонів залежить від типу фіналі. Тоді як у діалекті району Гуанчжоу зазвичай розрізняють високий спадний і високий тони, у діалектах Макао і Гонконгу ці два тони об'єднано в один, у результаті чого утворилася система із шести різних тонів у складах, що закінчуються на напівголосний звук (табл. 3).

Таблиця 3

Тони в кантонському діалекті

Тип складу	Відкритий склад					
Назва тону	陰平(yīn píng)	陰上(yīn shàng)	陰去(yīn qù)	陽平(yáng píng)	陽上(yáng shàng)	陽去(yáng qù)
Опис	високий спадний	середній висхідний	середній	низький спадний	низький висхідний	низький
Номер тону	1	2	3	4	5	6
Приклад	詩(sí, sí) – вірш	史(sǐ) – історія	試(sì) – намагатися	時(shí, shì) – час	市(shì) – місто	是(shì) – бути
Тип складу	Закритий склад					
Назва тону	上陰入(shàng yīn rù)		下陰入(xià yīn rù)		陽入(yáng rù)	
Опис	високий		середній		низький	
Номер тону	7 (1)		8 (3)		9 (6)	
Приклад	識(sék) – знання		錫(sēk) – олово		食(sèk) – їжа	

У складах, які закінчуються на проривні приголосні, кількість тонів скорочується до трьох, у китайських довідниках вони мають назву «вхідні тони». Із погляду діахронії «вхідні тони» розглядають як окремі самостійні утворення, саме тому можемо стверджувати, що кантонська мова традиційно складається з дев'яти тонів. Хоча з погляду фонетики це лише поєднання звичайного тону й закритого складу з приголосною фіналлю (p, t, k). Перший і четвертий тони в кантонському діалекті ще називають «рівними» (平聲 – píngshēng), а решту тонів – «похилими» (仄聲 – zèshēng). Ці тони виникли внаслідок їх регулярної еволюції від чотирьох тонів стандартної китайської мови (Янківер, 1987, с. 108).

Відносна висота тонів залежить від мовця. Отже, різниця між першим і третім тонами приблизно вдвічі більша, ніж між третім і шостим, – від 60 Гц до 30 Гц. Шостий тон починається так само, як і перший, але потім падає, як це зазвичай буває зі спадними тонами, також він коротший від трьох «рівних» тонів. Два висхідних тони – другий і п'ятий – починаються так само, як і шостий, але потім вони підвищуються до рівня першого й третього тонів відповідно. Третій, четвертий, п'ятий і шостий тони стають спадними в останньому складі, але лише в тому разі, коли йдеться про питальні речення або окличні. Наприклад: «真係?» – «Дійсно?» вимовляється як (tsàn hai:).

Кантонський діалект відрізняється від путунхуа тим, що довжина голосного може впливати як на довжину приголосного, так і на сам тон безпосередньо. Деякі лінгвісти вважають, що це явище може мати коріння в давньокитайській мові.

Є також змінні тони, які за допомогою своєї змінної тональності можуть додавати до стандартного значення слова зменшувальне значення. Наприклад, слово «銀» (ngàn) – «срібло» із використанням змінного тону означає «монета». Їх частково можна порівняти зі зменшувальними суфіксами 兒 (er) і 子 (zi) путунхуа (Янківер, 1987, с. 107).

Окрім того, змінні тони використовують у дублюванні слів, наприклад слово «поспіхом» – «擒擒青» може вимовлятися як kám kám chéng, так і kám kám chéng. Також вони можуть уживатися в прямому зверненні до близьких членів сім'ї, наприклад «сестра» – «妹妹» буде вимовлятися як tuí tuí, так і tuí tuí.

Це явище більш характерне для тонів із високою спадною тональністю; для інших воно діє тільки на склади із середньою висхідною тональністю (тобто тільки третій, четвертий, п'ятий і шостий тони могли змінити свою тональність).

На відміну від кантонського діалекту путунхуа нараховує чотири основних тони (табл. 4) та п'ятий (нейтральний, або нульовий), який іноді розглядають як відсутність тональності взагалі. Це пов'язано зі слабкими складами, які зазвичай є коротшими за інші тонічні склади. Висота тональності складу з нейтральним тоном визначається тоном попереднього складу. Хоча контраст між слабкими й повними складами доволі помітний, нейтральний тон часто описують не як повноцінний тон; дослідники вважають, що п'ятий тон утворюється внаслідок «розтягування» основних чотирьох тонів на попередній склад.

Таблиця 4

Тони в путунхуа

Назва тону	阴平(yīn píng)	阳平(yáng píng)	上(shàng)	去(qù)	轻声(qīngshēng)
Опис	високий	високий висхідний	низький спадний	високий спадний	нейтральний
Номер тону	1	2	3	4	5
Приклад	波(bō) – хвиля	博(bó) – широкий	跛(bǒ) – шкандибати	擘(bò) – великий палець	卜(bò) – редис

Різниця дзвінких і глухих приголосних у мові путунхуа збереглася завдяки відмінності тонів у кантонському діалекті. Різниця в довжині голосних викликала розщеплення вхідного тону, що зробило кантонський діалект одним із небагатьох діалектів путунхуа, в якому тональність після поділу на основні чотири тони ще більше розділилася.

Висновки. Отже, незважаючи на всебічний вплив мови путунхуа протягом кількох останніх десятиліть, між нею і кантонським діалектом залишаються значні відмінності. Найсуттєвіші відмінності між діалектами групи Юе і путунхуа спостережено у сфері фонетики. Навіть тоді, коли речення на кантонському діалекті ні лексично, ні граматично не відрізняється від відповідного речення на мові путунхуа, воно зазвичай залишається незрозумілим на слух для тих, хто не знайомий із цими діалектами. Вимова тих самих слів кантонською та мандаринською мовами цілком різна. Мова путунхуа має чотири основних тони та один додатковий, тоді як кантонський діалект має щонайменше шість, а іноді й дев'ять. Ще однією яскравою відмінністю у фонетиці є те, що стандартна китайська мова і кантонський діалект навіть мають різні голосні та приголосні звуки.

ЛІТЕРАТУРА

- Егорова М.А.** Политика Китая в области распространения государственного языка путунхуа. *Языковая политика в условиях глобализации* / под. ред. Г.О. Лукьяновой. Москва : РУДН, 2017. С. 70–75.
- Каплунова М.Я.** Языковая политика и функциональное развитие языков в КНР. Москва : Просвещение, 2017. 84 с.
- Янквер С.Б.** Гуанчжоуский (кантонский) диалект китайского языка. Москва : Наука, 1987. 108 с.

REFERENCES

- Ehorova, M.A.** (2017). Politika Kitaya v oblasti rasprostraneniya gosudarstvennogo yazyka putunhua. [China's policy in the spread of the state language of Putonghua] In G. Luk'yanova (Ed.). *Yazykovaya politika v usloviyah globalizacii - Language Policy in the Context of Globalization* (pp. 70–75). Moscow : RUDN [in Russian].
- Kaplunova, M.I.** (2017). *Yazykovaya politika i funkcional'noe razvitie yazykov v KNR. [Language policy and functional development of languages in the PRC]*. Moscow : Prosveshchenie [in Russian].
- Yankyver, S.B.** (1987). *Guanchzhouskiy (kantonskiy) dialekt kitayskogo yazyka [The Cantonese dialect of Chinese]*. Moscow : Nauka [in Russian].